LÁ THƯ MỤC VỤ

Trông mặt mà bắt hình dong
Con lợn có béo thì lòng mới ngon

Câu ca dao trên cho chúng ta biết kinh nghiệm dân gian về ẩm thực. Đó là một kinh nghiệm cụ thể và rõ ràng để giúp chúng ta biết mà chọn lựa nên mua loại heo nào về làm thịt, nhưng đó cũng là kinh nghiệm để giúp chúng ta đánh giá về một người qua khuôn mặt và phong cách bề ngoài của người đó. Nhìn bề ngoài béo tốt của con heo người ta biết rõ là ruột của nó làm món lòng lợn hay món dồi rất ngon vì hệ thống tiêu hóa của nó tốt giúp nó ăn nhiều chóng lớn nên mới béo tốt mập mạp như vậy. Nhìn khuôn mặt sáng sủa phúc hậu của một người chúng ta cũng có thể đoán được đó là một người tốt bụng và rộng lượng. Khuôn mặt và phong cách bên ngoài của con người phản ánh cái nội tâm bên trong của người đó. «Chiếc áo không làm nên thày tu» trái lại một nhà tu hành thánh thiện dù phục sức thế nào người ta vẫn nhận ra đó là một ông thày tu.

Cái mà chúng ta thấy hiện ra trên khuôn mặt của các nhà tu chính là đời sống tâm linh của họ từ trong tâm hồn họ phát lộ ra. Ông Andrew Newberg, nhà thần kinh học chuyên nghiên cứu não bộ con người với những trải nghiệm tôn giáo, đã dành cả sự nghiệp để theo đuổi thế giới tâm linh của con người viết trong cuốn How God Changes Your Brain (Chúa Thay Đổi Não Bộ Của Bạn Như Thế Nào) như sau:

"Nếu bạn chiêm ngưỡng Chúa đủ lâu điều kỳ diệu sẽ xảy ra trong não. Chức năng thần kinh bắt đầu thay đổi. Nhiều mạch thần kinh được kích hoạt, trong khi một số khác ngừng hoạt động. Các nhánh thần kinh mới được hình thành, các mối nối thần kinh mới được tạo ra, và bộ não trở nên nhạy cảm hơn với những tầng tinh tế của trải nghiệm tôn giáo. Nhận thức đổi thay, niềm tin bắt đầu thay đổi, và nếu Chúa có ý nghĩa với bạn, thì Chúa trở thành hiện thực dưới quan điểm thần kinh học." Newberg cho rằng tất cả các kết quả scan não mà ông thu thập được giúp lý giải cho câu hỏi tại sao bộ não lại được thiết kế để sẵn sàng đáp ứng các nghi lễ tâm linh. "Nếu là người duy tâm hay có niềm tin tôn giáo, bạn sẽ thấy điều đó hoàn toàn là đương nhiên," ông nói. (Trích trong BBC Tiếng Việt). Như thế đời sống tâm linh sẽ làm thay đổi khuôn mặt chúng ta. Tâm lòng (heart &soul) trong sáng thì ngoại diện tươi tắn. Tâm lòng gian ác thì ngoại diện sẽ u tối, xấu xí.

Trong bài Tin Mừng Chúa Nhật Thứ Năm Thường Niên hôm nay, Chúa Giêsu cũng hướng chúng ta vào đời sống tâm linh của mình và nhắc nhở chúng ta cần phải canh chừng lại miệng lưỡi của mình, nhìn lại lòng mình, và trông coi lại con mắt của mình.

Chúng ta thường chỉ xét mình theo hành động bên ngoài. Nhưng Thiên Chúa lại nhìn thấu tâm lòng chúng ta, do đó chúng ta phải xét mình không phải chỉ ở hành động bên ngoài nhưng phải xét mình từ trái tim, từ trong cõi lòng của mình. Phải nhìn vào tư tưởng và ước muốn của mình. Chúng ta chưa bao giờ giết người, nhưng đã có bao nhiêu lần có những ý nghĩ làm hại người khác, hay biểu lộ những hành động tàn ác đối với họ? Chúng ta có thể chẳng bao giờ ngoại tình, nhưng đã có bao nhiêu lần chúng ta có những ý nghĩ dâm ô hay những ước muốn thèm khát dâm dật trong lòng?

Sở dĩ Chúa dạy phẫn nộ với người khác sẽ bị luận phạt vì một con tim phẫn nộ, sẽ đưa đến hành động 'giận quá mất khôn' buông lời mắng chửi tục tằn làm tổn thương người khác, và rồi dẫn đến việc đánh đập người khác, hay có khi đưa đến hành động giết người. Nhiều người không dám ngoại tình vì không có cơ hội hay không có đối tác nhưng trong tư tưởng luôn có ý tưởng phản bội thì một ngày kia cũng sẽ dẫn đến hành động ngoại tình thực sự. Còn việc thề thốt để bảo đảm cho lời mình nói sẽ không cần thiết nếu chúng ta là người luôn thật thà 'Có thì nói có, không thì nói không'. Nhưng nếu chúng ta là người chuyên môn hứa cuội, hay nói xạo 'Trăm voi không được bát nước xáo', thì có lấy bất cứ cái gì ra để làm bảo chứng cho lời thề cũng vô ích vì chẳng ai tin.

Chúng ta thường chỉ chú trọng đến việc đã phạm tội và thái độ tiêu cực tránh tội, nhưng Chúa muốn chúng ta có hành động tích cực đó là làm việc lành. Không chỉ 'Chớ giết người' nhưng phải 'Yêu người như chính mình'. Không phải chỉ 'Chớ trộm cắp' nhưng là 'Hãy cho người đói ăn, cho kẻ khát uống'.

Nhưng trên hết Chúa Giêsu đã mang đến cho nhân loại một giới răn mới: Giới luật yêu thương. Thay vì đối nghịch hay xóa bỏ luật cũ, giới luật mới vượt lên trên luật cũ để làm kiện toàn nó. Ngài nói Lề Luật của Thiên Chúa có thể thu gọn lại trong hai điều: mến Chúa, yêu người. Nhưng thực ra chỉ còn là một giới luật duy nhất - Giới luật yêu thương.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh